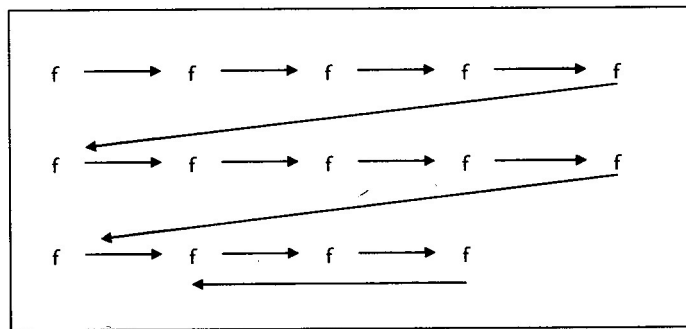

Efficiënt lezen

1. Oogbeweging tijdens het lezen

Oogbewegingen tijdens het lezen

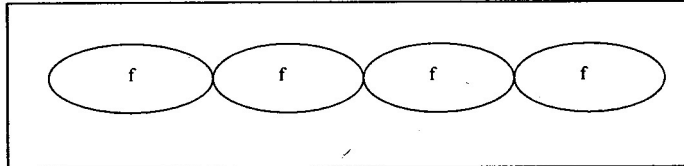

f = fixatiepunt

regressie

(van den Braak & Winterkamp, 2013, p. 21)

Minder fixatiepunten met optimaal gebruik van de eye spans

eye span

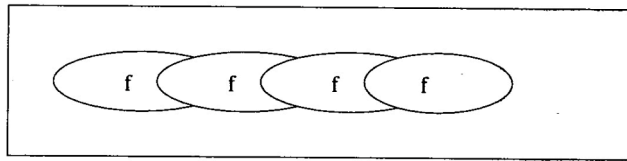
= hoeveel woorden zie je tegelijk bij een fixatie?

(van den Braak & Winterkamp, 2013, p. 23)

REFLECTIE: Welke impact hebben de volgende kenmerken op het leestempo?

- (a) aantal fixatiepunten
- (b) duur fixatie
- (c) mate van regressie
- (d) omvang van de *eye span*
- (e) overlap van de *eye spans*

Fixatiepunten met overlappende eye spans

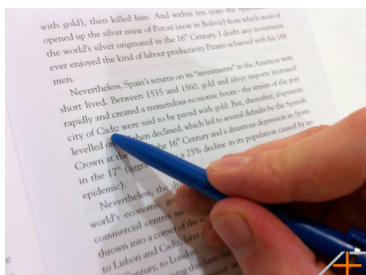

(van den Braak & Winterkamp, 2013, p. 22)

2. Factoren die het lezen vertragen (van den Braak & Winterkamp, 2013, p. 11-17)

- woord voor woord lezen
Waar komt deze gewoonte vandaan?
- vocaliseren
Wanneer is vocaliseren wel nuttig?
- teruglezen
Waarom leest iemand een stuk tekst opnieuw?
- concentratieverlies
Welke factoren kunnen de concentratie verstoren?
- slecht geschreven teksten
Helpt het om een slecht geschreven tekst extra langzaam te lezen?

REFLECTIE: Hoe kan je je leestempo verhogen?

(<http://www.asianefficiency.com/systems/speed-reading/>)

Leesstrategieën

a. Leesdoel bepalen

Je bepaalt

- waarom je wil lezen
- op welke vraag/vragen je graag het antwoord wil weten

OPDRACHT

- Noem vijf mogelijke leesdoelen.
- Leesvragen bedenken is een vorm van lezen.

b. Oriënterend lezen

Je bepaalt

- of je de tekst wil lezen
- wanneer je de tekst wil lezen

Je gaat op zoek naar

- het onderwerp van de tekst
- de auteur
- het doelpubliek
- het type tekst

OPDRACHT

Pas de principes voor oriënterend lezen toe op de tekst uit Bijlage 3.

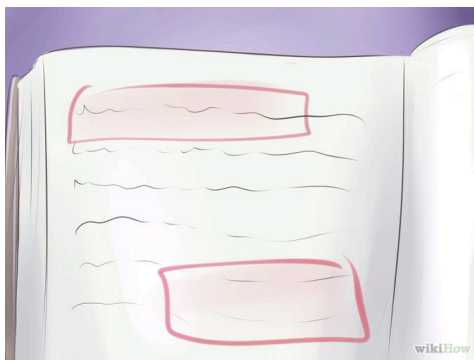
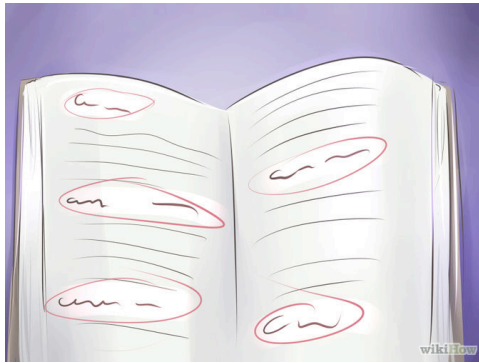
c. Globaal lezen

Zoek de centrale vraag van de tekst.

REFLECTIE: Hoe kan je er als schrijver voor zorgen dat de lezer snel de centrale gedachte van je tekst kan achterhalen?

Bekijk de voorkeursplaatsen van de tekst.

REFLECTIE: Welke onderdelen bekijk je om snel het antwoord te vinden op je initiële vraag/vragen en om een globaal idee te krijgen van de tekststructuur?

Voorbeelden van voorkeursplaatsen (<http://www.wikihow.com/Learn-Speed-Reading>)

Focus op de signaalwoorden

Aard van het verband	Voorbeelden
- opsomming	<i>allereerst, vervolgens, ook, daarnaast, bovendien, verder, ten slotte, ...</i> Ook prima, maar met mate gebruiken: - <i>ten eerste, ten tweede, ten derde, ...</i> - <i>in de eerste plaats, in de tweede plaats, ...</i>
- tijd	<i>voordat, totdat, nadat, terwijl, tijdens, toen, later, intussen, gisteren, morgen, vandaag, daarna, tegenwoordig, vroeger, ...</i>

- oorzaak, reden	<i>omdat, doordat, want, immers, ...</i>
- voorwaarde	<i>als, wanneer, mits, tenzij, op voorwaarde dat, ...</i>
- toegeving	<i>hoewel, weliswaar, ook al ...</i>
- tegenstelling	<i>enerzijds ... anderzijds, maar, echter, toch, weliswaar, niettemin, ondanks, daarentegen, ...</i>
- doel	<i>om te, opdat, ...</i>
- vergelijking	<i>alsof, zoals, op dezelfde manier, ...</i>
- samenvatting	<i>kortom, samenvattend, concluderend, ...</i>
- precisering, illustratie	<i>anders gezegd, bijvoorbeeld, ter illustratie, zo, stel, met name, namelijk, ...</i>

d. Intensief lezen

- Je leest een tekst in zijn geheel of slechts gedeeltelijk intensief.
- Je leest nu alle zinnen, maar je blijft de principes voor snellezen volgen.
- Een stukje dat je niet goed begrepen hebt, lees je eventueel op het einde nog eens opnieuw door.